

Het heiligenboek

Birgitta van Zweden (2). *Patrones van Europa* Tom Zwaenepoel

Birgitta van Zweden bezoekt zowat alle Italiaanse bedevaartsoorden. Als weduwe trekt ze ook naar de heilige plaatsen van het christendom. Zoals veel middeleeuwse gelovigen ziet Birgitta zichzelf als een pelgrim naar de eeuwigheid. Ze beseft dat de mens slechts een 'gast' is op deze aarde.

In Vadstena sticht ze een kloosterfamilie die leeft volgens de regel van Augustinus. Deze gemeenschap bestaat uit zusters en monnik-priesters, die in twee door hoge muren gescheiden kloosters op dezelfde plaats leven. Ze komen enkel bij elkaar op momenten van gebed en wijden zich onder leiding van de abdis aan studie, gebed en armenzorg. In tegenstelling tot haar dochter Catharina, die de eerste abdis wordt, legt Birgitta nooit de eeuwige geloften af. Ze doet afstand van alle aardse bezittingen, ruilt haar sieraden voor een boetekleed en vast vier keer wekelijks. Haar hele leven is Birgitta geïnspireerd door het mysterie van Jezus' lijden. Onvermoeibaar is haar blik op de Gekruisigde gericht. Ze blijft diep verbonden met zijn lijdensweg.

Birgitta krijgt hemelse boodschappen van Christus, Maria en heiligen, die niet enkel voor haar persoonlijk zijn bestemd, maar voor het hele christendom. In deze visioenen noemt Christus haar

„mijn bruid”. De meer dan zeshonderd openbaringen schrijft Birgitta neer in het Zweeds. Haar biechtvaders vertalen ze in het Latijn onder de titel *Revelationes caelestes*. Sommige zijn echte bevelen, zoals de opdracht en de regels voor een nieuwe kloosterstichting. Haar boodschappen, die met de tijd directer en dreigender worden, hebben betrekking op het politieke en kerkelijk verval van haar tijd. Koningen, theologen, kardinalen en pausen aanhoren Birgitta's onverbloemde kritiek op hun levensstijl en haar oproep tot ommekeer en verbetering. Door hun religieuze inhoud en beeldrijke uitdrukingskracht zijn de *Revelationes* de belangrijkste laatmiddeleeuwse teksten van Scandinavië. Vanuit Rome en Vadstena worden ze verspreid en alengs vertaald in zowat alle Europese talen.

Birgitta toont ons hoe we moeten omgaan met problemen in de familie, in de christelijke samenleving en in de maatschappij. Ze vraagt op te komen voor het geloof in God en de waarheid. Sinds de zestiende eeuw vormt Birgitta een waardevolle oecumenische band tussen de katholieken en lutheranen. De grootste vrouw van Zweden heeft de zeldzame roem om de nationale heilige van een protestants volk te zijn.

Maar 'Gods noorderlicht' is ook een troost voor wie zichzelf als 'mislukt' afschrijft. Op het einde van haar leven moet ze voor God toegeven dat ze „niet alle opdrachten heeft vervuld”. De Honderdjarige Oorlog tussen de koningen van Engeland en Frankrijk kan ze niet beëindigen. Ondanks haar inspanningen keert de in Avignon residerende paus pas na haar dood definitief naar Rome terug. Ondanks haar streven naar eenheid tussen de christenen blijft men het oneens over een enkele paus. Bovendien ziet Birgitta haar klooster tijdens haar leven nooit en nemen haar tijdgenoten niet al haar waarschuwingen ernstig.

In 1999 verhiel Joannes-Paulus II de Zweedse heilige tot Patrones van Europa. Die titel deelt Birgitta met de Italiaanse mystica Catharina van Siena en de joods-Duitse karmelietes Theresia Benedicta van het Kruis (Edith Stein). Joannes-Paulus II omschreef Birgitta als „een uniek voorbeeld van vrouwelijke heiligheid”. Hij zei: „In de christelijke gemeenschap van haar tijd bracht Birgitta gaven binnen, die typisch vrouwelijk zijn. Als vrouw stelde ze zich ten dienste van haar broers en zussen. Haar voorbeeld kan voor de hedendaagse vrouw een sterke aansporing zijn om als pro-

tagonist in een maatschappij te verschijnen, waarin haar waardigheid omvangrijk gerespecteerd wordt” (boodschap aan Tekla Famiglietti, generaal-abdis van de Birgittenorde van de Heiligste Verlosser, ter gelegenheid van de zeventiende verjaardag van de geboorte van de heilige Birgitta van Zweden, 21 september 2002).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

14 augustus, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas). Slotaflevering van *On-eindig verlangen*, drieluik waarin zusters van verschillende generaties vertellen over hun levensverhaal met God. Afsluiten doet Truus Sonder (1937), algemene overste van de zusters van Liefde van Schijndel. Zuster Truus creëert ze, met haar medebestuursters, een spirituele zorgcultuur voor de steeds ouder wordende zusters, die vroeger zelf actief waren in de zorg en het onderwijs. In aflevering 7 van *Spirituele leiders* een portret van Simone Pacot en de spiritualiteit van de innerlijke genezing. Deze gewezen Parijse advocate inspireerde alvast zuster Hannah, de jeugdige priorin van het klooster Bethanië in Loppem. En ook Filip Van De Vijver, vader van vier, ziet ook veel heil in de inzichten van Pacot, net als de Nederlandse Annie De Weerd - van Leeuwen, therapeute/coach van ConPas.

De vrome kudde

Omvaart Ingezonden door Odila Verstraeten

Twee vrouwelijke collega's in gesprek met elkaar:

— Mijn man zit op de lange omvaart. Hij is slechts één maand per jaar thuis.

— Dat is vervelend, zeg! Ik beklaag je.

— Inderdaad, maar een maand is snel voorbij, hoor.

Schrander Ingezonden door Leona Desmedt

Een zeventigjarige miljonair huwt een oogverblindende schoonheid van twintig. Vraagt een kennis:

— Oude rakker! Hoe raak jij nog aan zo'n knappe jonge bruid?

Knipoogt de pasgehuwde:

— Eenvoudig. Ik maakte haar wijs dat ik 95 ben.

Op restaurant Ingezonden door Leona Desmedt

— Ober, de soep ruikt naar cognac!

Waarop de ober een stap achteruit doet en vraagt:

— Nu nog, mijnheer?

Europeaan opslag- plaats	woud tegen- spoed	ballet- rokje	vlijt	brij	straf- werktuig
↳	5	↳	wazig binnenste van beenderen	↳	8
samen- vatting	↳	3	↳	familielid zang- wijsje	↳
barst	toilet	uit- drukking munt- eenheid	↳	↳	soort
↳	↳	7	↳	zeer slee	↳
rand	brandstof	groot feest schraal	↳	2	verharde huid
↳	↳	↳	wijn- soort afstands- maat	↳	↳
suf	↳	↳	↳	pers. vnv.	boom
vogel- product autoped	4	fiets	↳	6	↳
↳	↳	↳	taille	↳	1

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: BLOEITIJD

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.